

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน พ.ศ.2541

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมชนบท อันเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่เป็นกระทรวงหลักในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองขึ้น เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมด้วยการพัฒนาชุมชนระดับฐานราก คือ ตำบล หมู่บ้าน ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างยั่งยืน โดยเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2541 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2541 จัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2541 ให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชน จำนวน 200 ล้านบาท กระทรวงมหาดไทยได้จัดสรรให้เป็นรายการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเศรษฐกิจชุมชน จำนวน 150 ล้านบาท ดังนั้น เพื่อให้การบริหารและการใช้จ่ายเงินดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยคล่องตัว และมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนมีระบบรองรับการดำเนินงานที่จะขยายผลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองได้อย่างต่อเนื่อง กระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงาน โครงการเศรษฐกิจชุมชน พ.ศ. 2541"
- ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ 3 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด 1 ข้อความทั่วไป

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"เศรษฐกิจชุมชน" หมายความว่า เศรษฐกิจทุกสาขาของชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งดำเนินอยู่บนพื้นฐานการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม คุ่มค่าและยั่งยืน เป็นการผลิตที่เลี้ยงชีวิต ครอบครัวและชุมชนได้อย่างพอเพียง ส่วนเกินแห่งผลผลิตนี้เป็นเศรษฐกิจแห่งการแลกเปลี่ยน ซื้อขายหรือแปรรูปตามกำลังและวัฒนธรรมของชุมชนเอง "กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร" หมายความว่า เกษตรกรหรือผู้ว่างงานมีการรวมตัวกันเพื่อดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชน

"จังหวัด" หมายถึง จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

"อำเภอ" หมายความว่า รวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

"นายอำเภอ" หมายความว่ารวมถึง ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

"คณะกรรมการบริหารเงินทุนกลาง" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบการอำนวยความสะดวกในส่วนกลาง

*"คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด" หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น พ.ศ. 2539

*"คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ" หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาอำเภอและคณะกรรมการพัฒนากิ่งอำเภอ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น พ.ศ. 2539

*"คณะกรรมการหมู่บ้าน" หมายความว่า คณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึง คณะกรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนา และป้องกันตนเองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง"

* ความในบทนิยามเดิมยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 3 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

"องค์การบริหารส่วนตำบล" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

"สภาตำบล" หมายความว่า สภาตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

*"ประชาชน" หมายความว่า บุคคลในชุมชนมารวมตัวเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันดำเนินการ ร่วมกันรับผิดชอบอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายและศีลธรรมอันดีของสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยกัน มีความรัก ความเอื้ออาทร ผูกพันต่อกันด้วยความรู้สึกในความเป็นเจ้าของชุมชนของตนเอง

*เพิ่มเติมคำนิยามใหม่โดยข้อ 4 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

หมวด 2

การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชน

ข้อ 5 ให้อธิบดีกรมการปกครองหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมการปกครอง เป็นผู้เบิกจ่ายงบประมาณจากกรมบัญชีกลางตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณ

ข้อ 6 ให้อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามข้อ 5 นำเงินที่เบิกจากกรมบัญชีกลางเข้าบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้

ข้อ 7 ให้กรมการปกครองเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจในท้องที่ใกล้เคียง โดยใช้ชื่อบัญชีว่า "บัญชีเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน" เพื่อรองรับเงินที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณ หรือแหล่งเงินอื่น

ข้อ 8 เงินในบัญชีเงินฝากตามข้อ 7 ให้นำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยกรมการปกครองสามารถใช้จ่ายในการบริหารโครงการได้เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินร้อยละ 3 ของงบประมาณที่ได้รับ

***ข้อ 9** ให้จังหวัดเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจในจังหวัด โดยใช้ชื่อบัญชีว่า "บัญชีเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนจังหวัด..." เพื่อรองรับเงินที่ได้รับ ให้อำเภอเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจในอำเภอ โดยใช้ชื่อบัญชีว่า "บัญชีเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนของอำเภอ..." เพื่อรองรับเงินที่ได้รับ

*ความในข้อ 9 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 5 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

ข้อ 10 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจในจังหวัด โดยใช้ชื่อบัญชีว่า "บัญชีเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบล/สภาตำบล..." เพื่อรองรับเงินที่ได้รับ หากท้องที่ตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาตำบลใดไม่มีธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจให้เปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์อื่นได้

ข้อ 11 เงินที่จะนำเข้าบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้ตามข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10 ได้แก่

- (1) เงินงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (2) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) เงินบริจาคหรือเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ที่ให้แก่โครงการเศรษฐกิจชุมชน บรรดาเงินที่ได้รับดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้นำส่งเข้าบัญชีเงินฝากที่เปิดไว้ในวันที่ได้รับเงิน หรืออย่างช้าภายในวันทำการรุ่งขึ้น

ข้อ 12 เงินในบัญชีเงินฝากตามข้อ 7 ข้อ 9 และข้อ 10 ให้นำไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการเศรษฐกิจชุมชนโดยสนับสนุนเป็นเงินทุนสำหรับกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของชุมชนท้องถิ่นตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

***ข้อ 13** ในส่วนกลาง ให้มีคณะกรรมการบริหารเงินลงทุนกลาง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการปกครองและอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมการค้าภายใน ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้แทนสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ผู้ทรงคุณวุฒิตามที่รัฐมนตรีเห็นชอบ จำนวนสองคน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการกองราชการส่วนตำบล ผู้อำนวยการกองคลัง และผู้อำนวยการส่วนพัฒนาท้องถิ่น สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรรมการปกครอง เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด เป็นคณะกรรมการบริหารเงินลงทุนระดับจังหวัด โดยให้ที่ทำการปกครองจังหวัด เป็นฝ่ายเลขานุการ ให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ เป็นคณะกรรมการบริหารเงินลงทุนระดับอำเภอ โดยให้ที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นฝ่ายเลขานุการ ให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล เป็นคณะกรรมการบริหารเงินลงทุนระดับตำบล

*ความในข้อ 13 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 6 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

- ข้อ 14** คณะกรรมการบริหารเงินลงทุนกลาง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้
- (1) พิจารณาเสนอแนะนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการใช้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน
 - (2) กำหนดหลักเกณฑ์จัดสรร และเงื่อนไขในการใช้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน
 - (3) กำกับ ควบคุม ดูแล และติดตามผลการใช้เงินทุนดำเนินงานตามโครงการ
 - (4) พิจารณาอนุมัติการใช้เงินทุนตามวัตถุประสงค์ของโครงการเศรษฐกิจชุมชน
 - (5) ดำเนินการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **ข้อ 15** ให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
- (1) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารเงินลงทุนตามระเบียบนี้ ในระดับจังหวัด
 - (2) พิจารณาอนุมัติคำขอกู้เงินลงทุนจากโครงการที่กลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มอาชีพเสนอขอมาตามขั้นตอน
 - (3) พิจารณาผ่อนผันเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรเสนอขอมา ซึ่งไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้
 - (4) พิจารณาจัดสรรวงเงินที่จังหวัดได้รับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณ หรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินบริจาคหรือเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ที่ให้แก่โครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลต่าง ๆ ภายในจังหวัด เพื่อดำเนินโครงการตามระเบียบนี้
 - (5) พิจารณาอนุมัติการเปลี่ยนแปลงโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลโดยความเห็นชอบ

ของคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ เสนอขอเปลี่ยนแปลงเป็นโครงการอื่น หากเห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการเดิมจะสูญเปล่าไม่ประสบผลสำเร็จและเปรียบเทียบแล้วเห็นว่า โครงการใหม่ที่จะดำเนินการนั้นจะมีประโยชน์ดีกว่าโครงการเดิมอย่างชัดเจน

(6) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการใช้เงินอุดหนุนระดับจังหวัด

(7) ชี้ขาดคำอุทธรณ์ ข้อพิพาทต่าง ๆ ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล กับกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินทุน

**ความในข้อ 15 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 7 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

***ข้อ 16** คณะกรรมการพัฒนาอำเภอมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุนตามระเบียบนี้ ในระดับอำเภอ

(2) พิจารณากลับกรองความถูกต้องของคำขอร้องกู้ยืมเงินอุดหนุนของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

(3) พิจารณากลับกรอง ศึกษา ตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร กู้ยืมมา

(4) พิจารณานุมัติให้กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรกู้ยืมเงินอุดหนุนตามโครงการที่เสนอขอมา เฉพาะโครงการที่มีวงเงินกู้ยืมเกิน 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 300,000 บาท โดยมีเงินสมทบ ร้อยละ 30 ของงบประมาณโครงการ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

(5) พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรเสนอขอกู้ยืมในวงเงินเกิน 300,000 บาทขึ้นไป หรือโครงการที่ขอผ่อนผันเงินสมทบของโครงการเพื่อส่งให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดพิจารณาต่อไป

(6) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการใช้เงินอุดหนุนระดับอำเภอให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดทราบ

**ความในข้อ 16 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 7 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

***ข้อ 17** คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุนตามระเบียบนี้ ในระดับตำบล

(2) พิจารณากลับกรอง ตรวจสอบคำร้องขอกู้ยืมเงินอุดหนุนจากกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร ให้เป็นไปตามระเบียบนี้

(3) พิจารณานุมัติให้กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรกู้ยืมเงินอุดหนุนตามโครงการที่เสนอขอมา เฉพาะโครงการที่มีวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท

- (4) พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรเสนอขอกู้ยืมในวงเงินเกิน 100,000 บาทขึ้นไป ส่งให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอพิจารณาต่อไป
- (5) เป็นผู้ลงนามในแบบสัญญาให้กู้ยืมเงินตามแบบท้ายระเบียบนี้ โดยให้ประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลเป็นผู้ลงนาม แล้วแต่กรณี
- (6) กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการใช้ เงินทุนระดับตำบลให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอทราบ
- (7) เร่งรัดติดตามทวงถามการชำระหนี้ และการดำเนินการตามกฎหมายกับกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรที่ผิด สัญญาในการชำระหนี้ อย่าให้ขาดอายุความ

*ความในข้อ 17 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 7 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ ดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

หมวด 3

การขอยืมเงินและการจ่ายเงิน

- *ข้อ 18** กลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการขอยืมเงินทุน จะต้องเสนอเป็นโครงการและ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้
- (1) เป็นโครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจชุมชน
 - (2) ต้องมีแผนการชำระเงินคืน ที่แสดงปรากฏไว้ในโครงการที่ชัดเจน
 - (3) กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรต้องมีเงินกองทุนของกลุ่มร่วมสมทบงบประมาณ ร้อยละ 30 ของโครงการ ที่ต้องการกู้ยืมเงินลงทุน เว้นแต่ระเบียบจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
 - (4) แบบคำร้องขอกู้เงินทุนให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้

*ความในข้อ 18 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 8 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ ดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

***ข้อ 19** วงเงินที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรขอยืม กลุ่มละไม่เกิน 300,000 บาท กำหนดผ่อน ชำระไม่เกิน 5 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ 24

*ความในข้อ 19 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 8 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการ ดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

***ข้อ 20** กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร อาจขอกู้ยืมเงินสูงกว่า 300,000 บาท แต่ไม่เกิน 500,000 บาท หรือไม่มีเงินสมทบได้ครบตามอัตราที่กำหนดในข้อ 18 (3) ก็ได้ หากคณะกรรมการพัฒนาอำเภอหรือคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดแล้วแต่กรณี เห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร มีความเป็นไปได้สูงและไม่มีความเสี่ยงกับเงินที่กู้ยืมว่าจะสูญไป

*ความในข้อ 20 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 9 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

ข้อ 21 กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินแล้วจะขอกู้เงินทุนต่อไปได้ต่อเมื่อได้ชำระเงินยืมครบหมดสิ้นตามสัญญาแล้ว กรณีผลการดำเนินงานของกลุ่มได้รับผลสำเร็จดีมากและประสงค์จะชำระเงินยืมให้หมดก่อนระยะเวลาตามสัญญา ก็สามารถกระทำได้

***ข้อ 22** การดำเนินการพิจารณาอนุมัติให้กู้ยืมเงินทุนของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร มีขั้นตอน ดังนี้

(1) กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกร เสนอคณะกรรมการหมู่บ้านให้รับรองว่าเป็นกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านนั้นจริง และให้คณะกรรมการหมู่บ้านนำโครงการที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรเสนอมายังเวทีประชาคมหมู่บ้านหรือเวทีชาวบ้านร่วมกันพิจารณา และหากมีกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรยื่นเสนอขอกู้ยืมเงินทุนมากกว่าหนึ่งกลุ่ม ให้พิจารณาจัดเรียงลำดับความสำคัญ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของโครงการ ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการ

(2) ให้คณะกรรมการหมู่บ้านนำโครงการที่ผ่านการพิจารณาจากเวทีประชาคมหมู่บ้านหรือเวทีชาวบ้านแล้วส่งให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลพิจารณาดำเนินการตามข้อ 17

ในกรณีที่โครงการใดเป็นไปตามระเบียบและอยู่ในอำนาจหน้าที่ที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล สามารถพิจารณาอนุมัติได้ตามข้อ 17 (3) เมื่อพิจารณาแล้วให้แจ้งผลให้กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติให้มาทำสัญญาเพื่อดำเนินการต่อไป และแจ้งให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการพัฒนาอำเภอทราบ ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการ ในกรณีที่โครงการใดที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่การอนุมัติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล หรือเป็นโครงการที่ต้องขอผ่อนผันเงื่อนไขตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล พิจารณาแล้วรวบรวมโครงการพร้อมเสนอความเห็นให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอพิจารณาและแจ้งให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการ

(3) ให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอนำโครงการที่ได้รับจากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล มาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในข้อ 16

ในกรณีที่โครงการใดเป็นไปตามระเบียบและอยู่ในอำนาจหน้าที่ ที่คณะกรรมการพัฒนาอำเภอสามารถพิจารณาอนุมัติได้ตามข้อ 16 (4) เมื่อพิจารณาแล้วให้แจ้งผลให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

หรือสภาตำบลดำเนินการต่อไป และแจ้งให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดทราบ ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการ

ในกรณีที่โครงการใดที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่การอนุมัติของคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ หรือเป็นโครงการที่ต้องขอผ่อนผันเงื่อนไขตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอพิจารณาแล้วรวบรวมโครงการพร้อมเสนอความเห็นให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดพิจารณา ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการ

(4) เมื่อคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดได้รับโครงการแล้ว ให้พิจารณากลับกรองถึงเหตุผล ความจำเป็น ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโครงการแล้ว แจ้งผลการพิจารณากลับไปตามลำดับโดยเร็ว ทั้งนี้ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการ

(5) ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการจากเงินงบประมาณ เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินบริจาคหรือเงินช่วยเหลืออื่น ๆ ที่ให้แก่โครงการเศรษฐกิจชุมชน เมื่อคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดอนุมัติโครงการแล้ว ให้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณไปยังคณะกรรมการบริหารเงินศูนย์กลางหรือหน่วยงานเจ้าของงบประมาณนั้น แล้วแต่กรณี

(6) เมื่อคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดได้รับแจ้งการจัดสรรหรือสนับสนุนงบประมาณตามข้อ 22(5) แล้ว ให้คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดแจ้งผลการอนุมัติกลับไปตามลำดับ

(7) ให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาตำบล แจกกลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มเกษตรกรที่เป็นเจ้าของโครงการที่ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืมเงินทุน มาทำสัญญากู้ยืมเงินทุนกับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาตำบล เพื่อนำเงินไปดำเนินโครงการ ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับการแจ้งอนุมัติโครงการ ตามแบบสัญญาท้ายระเบียบนี้

*ความในข้อ 22 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 9 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

ข้อ 23 สัญญากู้ยืมเงินกับกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรให้ทำขึ้นอย่างน้อยสี่ชุด โดยเก็บรักษาไว้กับกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรหนึ่งชุด องค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลหนึ่งชุด คณะกรรมการพัฒนาอำเภอหนึ่งชุด และคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดหนึ่งชุด

ในระหว่างที่ไม่มีการผิดนัด ห้ามมิให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลคืดดอกเบี้ยหรือหาผลประโยชน์จากเงินที่นำไปให้กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรกู้ยืม

ข้อ 24 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล รับผิดชอบโครงการที่ผ่านความเห็นชอบทุกโครงการ และมีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรที่ขอขืมเงินทุน ตลอดจนติดตาม เร่งรัดการนำเงินสงคืน

หากกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญาวงใดวงหนึ่งหรือทั้งหมด ให้องค์การ

บริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลเร่งรัดให้กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรชำระหนี้คืนโดยพลัน หากไม่ชำระหรือชำระไม่ครบถ้วน ในองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลตั้งงบประมาณเท่าจำนวนเงินที่ทางราชการเสียหายชดใช้คืนในทันทีที่มีการตั้งงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล แล้วแต่กรณี

ในระหว่างที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรผิดนัดไม่ชำระหนี้หรือชำระไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราตามที่กฎหมายกำหนด

หากกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรไม่ยินยอมชำระหนี้ ในองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลดำเนินคดีตามกฎหมายอย่าให้คดีขาดอายุความ

การดำเนินการตามวรรคสอง ถ้าได้รับการชำระหนี้จากกลุ่มภายหลัง ให้ส่งคืนเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลแล้วแต่กรณี

การดำเนินการตามวรรคสาม และวรรคสี่ ถ้ากลุ่มเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมให้ขอยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด การชี้ขาดของคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดให้ถือเป็นที่สุด

***ข้อ 25** เงินทุนที่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาตำบลได้รับการชำระคืนจากกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มอาชีพที่กู้ยืมเงินทุนไป ให้ถือเป็นเงินทุนตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาตำบล ต้องการใช้เงินทุนที่ได้รับการชำระคืนไปให้กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรกู้ยืมต่อไป ในองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาตำบล ถือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ และให้ดำเนินการตามขั้นตอนในข้อ 22

*ความในข้อ 25 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยข้อ 10 แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2543

ข้อ 26 การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินหมุนเวียนขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินที่สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลถือปฏิบัติโดยอนุโลม

ข้อ 27 กรณีเกิดเหตุสุดวิสัย พันวิสัย หรือเกิดภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย วาตภัยหรืออัคคีภัย เป็นเหตุให้โครงการที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรกู้ยืมเงินไปลงทุนได้รับความเสียหาย กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มเกษตรกรอาจยื่นคำร้องขอผ่อนผันหรือเลื่อนการชำระเงินคืน พร้อมชี้แจงเหตุผลความจำเป็นต่อองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบล ให้พิจารณาผ่อนผันหรือเลื่อนกำหนดชำระได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาตำบลแล้วแต่กรณี และรายงานให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ และคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดทราบ

หมวด 4

การควบคุม ตรวจสอบ

ข้อ 28 เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานโครงการให้หน่วยงานเกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล จัดทำบัญชีแสดงรายการยืม และการชำระคืนเงินทุนหมุนเวียนขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบลให้เป็น

(2) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล จัดทำรายงานฐานะทางการเงินของเงินทุนหมุนเวียน และผลการดำเนินงานตามแบบรายงานที่กำหนดแนบท้ายระเบียบนี้รายงานให้นายอำเภอทราบ ภายในวันที่ 1 ของเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

(3) ให้อำเภอรวบรวมรายงานฐานะทางการเงินของเงินทุนหมุนเวียนและผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบลในพื้นที่ รายงานให้จังหวัดทราบ ภายในวันที่ 5 ของเดือนตาม (2)

(4) ให้จังหวัดรวบรวมรายงานฐานะการเงินของเงินทุนหมุนเวียนและผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบลในพื้นที่ รายงานให้กรมการปกครองทราบ ภายในวันที่ 10 ของเดือน ตาม (2)

ข้อ 29 เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการและบริหารเงินทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้จังหวัดหรืออำเภอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนส่งเสริม ติดตามประเมินผล กำกับดูแลการดำเนินงานตามโครงการของกลุ่มต่าง ๆ และพิจารณาแต่งตั้งผู้มีความรู้ด้านบัญชีทำการตรวจสอบบัญชีการเงินของเงินทุน แล้วรายงานผลการตรวจสอบบัญชีดังกล่าวให้ทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ประกาศ ณ วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2541

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

(สนั่น ขจรประศาสน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย